Vrouwen
bijbel

Vrouwenbijbel

Over een paar maanden komt er een complete HSV Vrouwenbijbel uit. Om je een voorproefje te geven, hebben we een kennismakingsuitgave gemaakt. Het complete boek Ruth kun je in deze uitgave al lezen. Daarnaast zijn er enkele pagina's uit het Nieuwe Testament bijgevoegd om je een overzicht te geven bij de extra inhoud van de Vrouwenbijbel.

In de Vrouwenbijbel vind je naast de bijbeltekst in de Herziene Statenvertaling extra materiaal. Ieder bijbelboek begint met een inleiding en een themapagina over een onderwerp dat past bij dat boek. Aan ieder hoofdstuk zijn strooiers toegevoegd. Dat zijn kleine tekstjes die je willen helpen om de verbinding te maken tussen de tekst en je eigen leven. De strooiers gaan over de relatie met God en relaties tussen mensen onderling. Daarnaast bevat de Vrouwenbijbel meditaties waarin doorgedacht wordt over een bijbelvers in relatie tot je eigen leven. Ook vind je meer dan 70 biografieën van vrouwen uit de bijbel. Ten slotte zijn een encyclopedie en een bijbelleesrooster in de volledige uitgave opgenomen.

De Vrouwenbijbel is bedoeld als hulpmiddel bij het bijbellezen. Omdat vrouwen in het algemeen relationeel zijn ingesteld, staat de relatie met God centraal en is er veel aandacht voor relaties tussen mensen. Door bepaalde thema's uit te lichten en meditaties op te nemen, merk je hoe actueel de Bijbel blijft. Ook zal je ontdekken hoeveel er te leren valt van vrouwen uit de Bijbel.

Door deze uitgave hopen we Gods woord dichtbij te brengen voor vrouwen, zodat ze groeien in geloofsvertrouwen op de God van de vrouwen die ons voorgingen, of Hem voor het eerst leren vertrouwen, en het geloof in praktijk kunnen brengen in het leven van elke dag.

Meer dan zeventig vrouwen hebben meegeschreven aan de Vrouwenbijbel, maar daarnaast is veel denk- en redactiewerk gedaan door een kernredactie. De leden van deze redactie hebben zich extra ingezet voor het mogelijk maken van deze bijbel, omdat ze geloven in de waarde ervan. Onder leiding van hoofdredacteur Hanneke Schaap-Jonker hielden zij in de gaten of teksten voldeden aan het doel van de Vrouwenbijbel, namelijk het (hele) Woord van God dichter bij vrouwen brengen. Ze hielpen om de relatie tussen God en mensen centraal te houden tijdens het proces van de ontwikkeling en totstandkoming van de Vrouwenbijbel.

Hoofdredacteur
dr. Hanneke Schaap – Jonker (Protestantse Kerk in Nederland)

Kernredactie
Rieke den Hertog – van 't Spijker MA (Christelijke Gereformeerde Kerken)
dr. Almatine Leene (Gereformeerde Kerken Vrijgemaakt)
dr. Hennie Marsman (Protestantse Kerk in Nederland)
Magda Reinders – Kater (Christelijke Gereformeerde Kerken)
drs. Eline van Vreeswijk – van Bloemendaal (Protestantse Kerk in Nederland)
Paulien Zeeman – Lens MA (Vineyard Gemeente)
Christien Bos MA (eindredactie, Jongbloed)
drs. Jeanet Hamstra (eindredactie, Jongbloed)

‘Je band wordt dieper als je het samen ook over het geloof hebt’

Interview met hoofdredacteur Hanneke Schaap - Jonker

Waarom werk je mee aan de Vrouwenbijbel?
Bijbellezen is voor mij altijd al belangrijk geweest: de belofte van God, wat Hij zelf zegt, daar kun je op bouwen. De laatste jaren ben ik daarnaast meer gaan ervaren dat Gods Woord ook je leven is. Als je niet dagelijks het Woord van God als voedsel hebt, dan red je het niet in alles wat er op je af komt. Ik werk in de psychiatrie. Daar zie je heel veel gebrokenheid en verdriet, waarbij ook de vraag naar God gesteld wordt. Ik vind alleen antwoorden als ik bij een open Bijbel leef. Dan zie ik wie God is en dat Hij te vertrouwen is. Dat gun ik elke vrouw. Gods genade is genoeg voor elke situatie.

Waarom vinden we dat zo moeilijk om te geloven?
Bij veel vrouwen lijkt er in hun leven niets aan de hand te zijn. Maar als je dan wat doorvraagt, is er vaak iets waar ze op aan het knagen zijn. We leven niet in het paradijs. Je hoeft het volmaakte plaatje niet in stand te houden. Juist in ons tekort zie je iets van Gods overvloed. God zegt: ‘Mijn genade is genoeg voor jou, zelfs als het daar helemaal niet op lijkt.’ Toch gaat deze bijbel niet alleen over problemen die je kan hebben. De vreugden in het leven horen er helemaal bij. Het gaat ook over blijdschap in het geloof, om maar wat te noemen. Maar de Vrouwenbijbel is zeker niet soft. De rauwheid van het leven zit er net zo goed in.

Waarom verschijnt er een Bijbel speciaal voor vrouwen?
De Vrouwenbijbel is een toepassingsbijbel. In de toegevoegde stukjes tekst slaan we steeds de brug naar het dagelijks leven van vrouwen. We moeten vaak veel ballen in de lucht zien te houden: werk, gezin, studie, vriendinnen, kerk. Deze Bijbel is bedoeld als stimulans om elke dag met

God te leven. In zijn algemeenheid kun je zeggen dat vrouwen sterk gericht zijn op relaties. Dat halen we in deze Bijbel voor het voetlicht. Het zal niet elke vrouw in dezelfde mate aanspreken, zo nuchter zijn we wel, maar we hopen dat velen er wel wat aan zullen hebben.

Voor welk type vrouw is de Vrouwenbijbel?
Ik zie zowel Martha als Maria voor me. Martha is druk doende te zorgen dat alles voor Jezus perfect in orde is, zoveel houdt ze van hem. Maria zit aan Jezus’ voeten, om geen woord van Hem te hoeven missen. Jezus houdt van allebei. Beide types hebben we in de kerk nodig, en allebei zullen ze in de Vrouwenbijbel dingen lezen die hen aanspreken. We nemen onder andere biografieën op in de Vrouwenbijbel. Het mooie daarvan is dat die een compleet beeld van vrouwen geven. We zien vaak maar één kant, zoals Martha’s bezige kant. Maar zij was ook een heel gelovige vrouw, zoals blijkt na het sterven van Lazarus.

Wat voor teksten worden nog meer toegevoegd?
Elk bijbelboek krijgt een inleiding. Per hoofdstuk schrijven we twee korte teksten waarin een toepassing wordt gemaakt van de gelezen tekst. Dat doen we in twee richtingen: wat zegt dit gedeelte over je relatie met God, en: wat zegt het over de relatie met anderen? Verder zijn er themapagina’s, bijvoorbeeld over leidinggeven als vrouw, moeder-zijn over generaties, of bij het bijbelboek Nahum: hoe ga je om met rancuneuze gevoelens.

Hoe wordt er in de Vrouwenbijbel naar de rol van vrouwen gekeken?
We schrijven vooral vanuit de verwondering. Het is bijzonder om te zien dat wat vrouwen bezighoudt, allemaal te vinden is in de Bijbel. Hoe God gebruik maakt van vrouwen, ook in tijden waarin dat ‘not done’ is! Dit is niet het type Bijbel voor bepaalde pleidooien. We zoeken steeds de verbinding. Tegelijk lopen we niet om lastige teksten heen. Vrouwen zijn zelf wel in staat om hun eigen mening te vormen.

De Vrouwenbijbel bevat de complete tekst van de Herziene Statenvertaling. Hoe belangrijk is dat?
Als theoloog ben ik erg kritisch op vertalingen. Ik ben opgegroeid met de Statenvertaling. De Herziene Statenvertaling biedt dezelfde betrouwbaarheid, maar in een taal die meer van deze tijd is. Het is echt mijn vertaling.

Wat maakt deze Bijbel betrouwbaar?
Het gaat om evenwicht. De Bijbel is nooit een simpele rekensom. Er komen veel thema’s en veel beelden van God aan de orde, die zich soms moeilijk tot elkaar verhouden. Aan die rijkdom van de Bijbel willen we recht doen. En we vragen ons voortdurend af: wat zegt God over ons? Dat valt niet altijd mee.

Wat voor vrouwen hebben meegeschreven?
Dat is heel divers: theologen, huisvrouwen, leerkrachten, verpleegkundigen, et cetera.

Stel, je mag één exemplaar van de Vrouwenbijbel weggeven. Wie gun je hem dan het meest?
Mijn zus. Een nuchter type, gewoon een leuke zus, waarbij ik altijd mijn verhaal kwijt kan als ik daar behoefte aan heb. De band met je zus wordt dieper als je het samen ook over het geloof hebt: hoe doe jij dat in je leven? •

Inleiding Ruth

Naam en inhoud: In de Hebreeuwse Bijbel hoort het boek Ruth bij de vijf feestrollen. Het is het verhaal van een Moabitische, een vreemdelinge, die opgenomen wordt in het huis van David en stammoeder van Jezus wordt. Het is een van de weinige bijbelboeken waarin een vrouw de hoofdrol speelt. Ruth zelf is in dit boek nauwelijks aan het woord, maar de woorden die ze spreekt zijn van diepe betekenis. Bijzonder is dat in het boek Ruth aandacht is voor de gevoelens en de belevingswereld van vrouwen.

Auteur: Onbekend.

Datering: Het verhaal speelt zich af in de tijd van de richters, aan het einde van de twaalfde eeuw v.Chr.

Indeling:

- 1:1-5: Inleiding
- 1:6-22: Terug naar Bethlehem
- 2: Ruth werkt op de akker van Boaz
- 3: Ruth vraagt Boaz om hulp
- 4:1-13a: Boaz trouwt met Ruth
- 4:13v-22: Ruth wordt moeder

Kern: In het boek Ruth staan de trouw, zorg en goedertierenheid van God centraal, weerspiegeld in daden van mensen: de trouw van Ruth aan Naomi, Boaz' betrokkenheid op Ruth als kwetsbare vrouw en vreemdelinge, en Boaz' bereidwillige houding om als losser verantwoordelijkheid voor Ruth te dragen. Vanuit de leegheid van Moab gaat het verhaal naar een hernieuwde vruchtbaarheid van Bethlehem: een goede oogst, huwelijk en zekerheid en de geboorte van een zoon. De zegen is er niet alleen voor Ruth en Naomi, maar via Ruths nageslacht voor de hele mensheid: uiteindelijk wordt Jezus uit deze geslachtslijn geboren.

Relatie tot God: 'Uw volk is mijn volk en uw God is mijn God'. Met deze geloofsbelijdenis verbindt Ruth zich aan de God Die ze als heidense vrouw heeft leren kennen bij haar schoonfamilie. Net zoals Abraham is zij bereid haar thuisland te verlaten voor Israël. Maar in tegenstelling tot de aartsvader worden haar geen land en kinderen beloofd; haar toekomst is op z'n minst onzeker. Dat stelt haar geloofsbelijdenis in een bijzonder daglicht.

Relatie tot elkaar: De relaties tussen de hoofdpersonen kenmerken zich door trouw, zorg en bescherming, die ook bewijzen van goedertierenheid worden genoemd (zie 2:20; 3:10). Ruth draagt zorg voor haar schoonmoeder, Boaz draagt op zijn beurt zorg voor Ruth door haar te lossen. Zo schuilen zij onder elkaars vleugels en onder die van God.

Positie van vrouwen: Ruth is een kwetsbare vrouw als vreemdelinge en weduwe zonder kinderen. Maar ze is ook een vrouw die de dialoog aangaat en actie onderneemt. Ook Naomi onderneemt actie: ze corrigeert Boaz in zijn aanvankelijke passiviteit door een ontmoeting tussen hem en Ruth te arrangeren. Ruth vraagt hem vervolgens om als losser op te treden. Het handelen van Ruth dat tegen het sociale verwachtingspatroon in gaat, geeft haar niet alleen een plaats tussen de voorouders van David, maar ook tussen andere onconventionele vrouwen (Tamar, Rachab en Bathseba), die voorkomen in het geslachtsregister van Jezus (Matt. 1:5).

Belangrijke vrouwen: Naomi, Ruth, Orpa. Ook worden Rachel, Lea en Tamar genoemd.

Thema
Moeder als onderdeel van generaties

Familieverband

In onze tijd leidt iedereen vooral zijn eigen leven. Het leven is kort en je staat onder druk om jezelf te ontwikkelen. Vaak ben je geneigd om individualistisch te denken, vanuit je eigen kring of je eigen gezin. Het belang van de generatie is naar de achtergrond verschoven. Maar in de tijd van de Bijbel was het individu minder belangrijk dan familieverbanden. Familieverbanden waren zelfs van levensbelang. Zonder man en kinderen was het moeilijk je hoofd boven water te houden. Een man die in je levensonderhoud voorzag, was zo essentieel dat er speciale voorzieningen waren voor weduwen.
Kinderloosheid bracht het voortbestaan van de generatie in gevaar. Daarnaast was het voor Joodse vrouwen extra pijnlijk gezien de belofte van de komende Verlosser. Geen nageslacht hebben, betekende ook dat je niet deelde in de familielijn van de Verlosser. In de Bijbel komt de pijn van vrouwen die in eerste instantie geen moeder werden duidelijk naar voren. Denk aan Rebekka, Rachel, de moeder van Simson en Hanna. Toch gebruikt God deze vrouwen op Zijn tijd in Zijn plan. Dit geldt ook voor Naomi en Ruth.

Afgebroken lijn

Wanneer je alleen bent of geen kinderen hebt, kun je je buitengesloten voelen als je naar gezinsverbanden kijkt. Wanneer de familiestamboom bij jouw leven op lijkt te houden, kun je je afvragen of jouw rol er wel toe doet. Maar dan is het van belang het grote geheel in het oog te houden en je te richten op Gods handelen. Gebeurtenissen hier en nu zijn onderdeel van Gods grote plan. Ook jouw leven staat niet op zichzelf.

Gods eeuwige generatie

God werkt Zijn plan niet in één keer uit, maar werkt door generaties en over generaties heen. Moeders waren en zijn belangrijk voor het voortbestaan van de generaties. Ook zorg, wijsheid en de richtlijn van het geloof werden en worden door moeders doorgegeven aan de volgende generatie. Ruth leerde de God van Israël kennen door haar schoonmoeder Naomi. Moeders van nu mogen nog steeds met de volgende generatie delen Wie God is en hoe Hij werkt van generatie op generatie.
Wanneer jouw moeder deze rol niet (meer) kan vervullen, wil God andere mensen geven van wie je mag leren, zoals Ruth van Naomi leerde. Ook wanneer je geen moeder wordt, heeft God je in deze tijd op deze plaats gezet om Zijn liefde uit te delen aan anderen. Juist als gelovigen geeft God ons aan elkaar als onderdeel van het lichaam van Christus. Jezus Zelf zei: 'want wie de wil van God doet, die is Mijn broeder en Mijn zuster en Mijn moeder' (Mark. 3:35). Gods belofte is vervuld, de Verlosser is gekomen. Hij trekt familieverbanden zo breed, dat ook jij door het geloof bij Zijn generatie mag horen. Een generatie die voor eeuwig voortduurt en voor altijd veiliggesteld is.

Het boek Ruth

Naomi en haar schoondochters

1 In de dagen dat de richters leiding gaven *aan het volk*, gebeurde het dat er
hongersnood was in het land. Daarom
ging een man uit Bethlehem *in* Juda op
weg om als vreemdeling in de vlakten van
Moab te verblijven, hij, zijn vrouw en zijn
twee zonen.
2 De naam van de man was Elimelech, de
naam van zijn vrouw Naomi en de namen
van zijn twee zonen Machlon en Chiljon,
Efrathieten uit Bethlehem *in* Juda. En zij
kwamen in de vlakten van Moab en bleven daar.
3 Elimelech, de man van Naomi, stierf, en
zij bleef achter met haar twee zonen.
4 Die namen voor zich Moabitische vrouwen. De naam van de ene was Orpa en de
naam van de andere Ruth. En zij bleven
daar ongeveer tien jaar.
5 En die twee, Machlon en Chiljon, stierven ook. Zo bleef de vrouw achter, zonder
haar twee zonen en zonder haar man.
6 Toen maakte zij zich met haar schoondochters gereed en keerde terug uit de
vlakten van Moab, want zij had in het
land Moab gehoord dat de Heere naar
Zijn volk omgezien had door hun brood
te geven.
7 Daarom trok zij weg uit de plaats waar
zij geweest was, en haar twee schoondochters *gingen* met haar *mee*. Toen zij
op weg gegaan waren om terug te keren
naar het land Juda,
8 zei Naomi tegen haar twee schoondochters: Ga heen, keer terug, ieder naar het
huis van haar moeder. Moge de Heere
jullie goedertierenheid bewijzen, zoals
jullie die bewezen hebben aan hen die
gestorven zijn, en aan mij.
9 Moge de Heere jullie geven dat jullie
rust vinden, ieder in het huis van haar
man. Toen zij hen kuste, begonnen zij
luid te huilen.[a]
10 En zij zeiden tegen haar: Voorzeker, wij
keren met u terug naar uw volk.
11 Maar Naomi zei: Keer terug, mijn dochters! Waarom zouden jullie met mij meegaan? Heb ik nog zonen in mijn lichaam,
die jullie tot mannen zouden kunnen
worden?
12 Keer terug, mijn dochters! Ga heen,
want ik ben te oud om een man te hebben. Al zou ik zeggen: Ik heb hoop, *en* al
zou ik zelfs in deze nacht een man hebben, ja zelfs zonen baren,
13 zouden jullie dan wachten tot zij groot
geworden waren? Zou dat jullie er dan
van weerhouden om een man te hebben?
Nee, mijn dochters, want het is voor mij
veel bitterder dan voor jullie: de hand van
de Heere is tegen mij uitgestrekt.
14 Toen begonnen zij opnieuw luid te huilen. En Orpa kuste haar schoonmoeder,
maar Ruth klampte zich aan haar vast.
15 Daarom zei zij: Zie, je schoonzuster is
teruggekeerd naar haar volk en naar haar
goden. Keer ook terug, je schoonzuster
achterna.

1:15-18

Vreemdeling

Ruth kiest ervoor alles wat vertrouwd is achter zich te laten. Ze wil dicht bij de God van Naomi kunnen zijn. Op sommige momenten kan het volgen van God betekenen dat we leven als een vreemdeling in een onbekend land. Of dat we ons in een een onbekende situatie begeven die ongemakkelijk voelt.

Orpa

Orpa is de Moabitische schoondochter van Naomi, de schoonzus van Ruth. Alle drie de vrouwen hebben hun man verloren.
Wanneer Naomi terugverlangt naar haar geboorteland, gaan Orpa en Ruth met haar mee – ze horen immers bij de familie? Maar Naomi wil dat ze terugkeren naar Moab en daar een andere man trouwen.
In eerste instantie blijven beide vrouwen loyaal aan Naomi. Maar Naomi blijft aandringen. Dan gehoorzaamt Orpa haar. In plaats van een onzekere toekomst tegemoet te gaan met een verdrietige, bittere schoonmoeder, kiest zij voor het bekende en vertrouwde.
De drie vrouwen hebben samen veel meegemaakt. Verdriet delen omdat je allebei hield van de overledene, kan een diepe band scheppen. Uit de zegenwensen van Naomi, de tranen en de kussen blijkt dat Orpa een warme relatie had met haar schoonmoeder.
Misschien is het je nooit opgevallen, maar Naomi stuurt Orpa terug naar het huis van haar moeder (1:8). In de Bijbel gaat het meestal over het huis van de vader. Als er gesproken wordt over het huis van de moeder, gaat het over huwelijkszaken (Gen. 24:28; Ruth 1:8; Hoogl. 3:4; 8:2). Indirect zegt Naomi dus dat ze hoopt dat Orpa's moeder haar kan helpen bij het vinden van een nieuwe echtgenoot.
Orpa gaat terug naar haar volk en haar goden. Maar de herinnering aan haar man Chiljon en aan zijn familie is een deel van haar leven geworden. En misschien is ook de herinnering aan de God van Israël, Die zo anders is dan de goden van Moab, met haar meegegaan. Orpa leert ons dat elke ontmoeting van belang is. Niet alleen je gesprek met een medechristen kan invloed hebben op zijn of haar leven. Ook in je ontmoeting met iemand die de Heere nog niet kent, kan Gods Geest over grenzen heen reiken.

16 Maar Ruth zei: Dring er bij mij niet langer op aan u te verlaten en terug te gaan,
bij u vandaan. Want waar u heen gaat, zal
ik ook gaan, en waar u overnacht, zal ik
overnachten. Uw volk is mijn volk en uw
God mijn God.
17 Waar u sterft, zal ik sterven, en daar zal
ik begraven worden. De Heere mag zó en
nog veel erger doen: voorzeker, *alleen* de
dood zal scheiding maken tussen mij en
u.
18 Toen zij zag dat zij zich vast voorgenomen had met haar mee te gaan, hield zij
op tot haar te spreken.
19 Zo gingen zij samen *verder*, tot zij in
Bethlehem kwamen. En het gebeurde,
toen zij Bethlehem binnenkwamen, dat
de hele stad over hen in rep en roer raakte, en *de vrouwen* zeiden: Is dit Naomi?
20 Maar zij zei tegen hen: Noem mij niet
Naomi, noem mij Mara, want de Almachtige heeft mij grote bitterheid aangedaan.
21 Ík ging vol weg, maar de Heere heeft
mij leeg laten terugkeren. Waarom zou u
mij Naomi noemen, nu de Heere tegen
mij getuigd heeft en de Almachtige mij
kwaad gedaan heeft?
22 Zo keerde Naomi terug, en met haar

1:19-21

Niet helemaal alleen

Naomi verliet Bethlehem met haar handen vol, maar komt 'leeg' terug. Toch gaat ze hier voorbij aan de liefdevolle aanwezigheid en vriendschap van Ruth. Ze is niet helemaal alleen! Verlies en verdriet kunnen het moeilijk maken om onze zegeningen en de liefde om ons heen te blijven zien.

[a] **(1:9) begonnen zij luid te huilen** - Letterlijk: verhieven zij hun stem en huilden; zie ook vers 14.

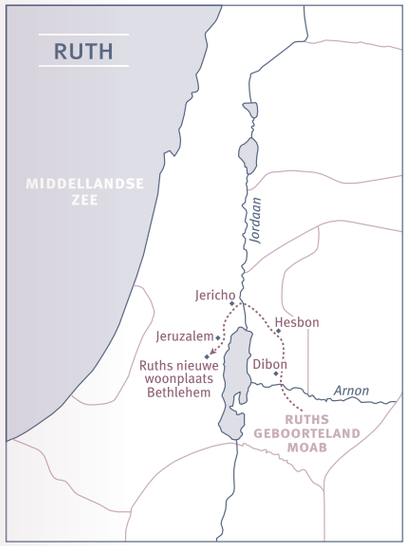

Ruth, de Moabitische, haar schoondochter. Zij keerde uit de vlakten van Moab terug. En zij kwamen in Bethlehem, aan het begin van de gersteoogst.

Ruth op de akker van Boaz

2 Nu had Naomi een bloedverwant van
de kant van haar man, een zeer vermogend man,[b] uit het geslacht van Elimelech, en zijn naam was *Boaz.
2 Ruth, de Moabitische, zei tegen Naomi:
Laat mij toch naar de akker gaan en aren
rapen achter hem in wiens ogen ik genade zal vinden. En zij zei tegen haar: Ga,
mijn dochter.
3 Daarop ging zij *op weg*, kwam op de akker en raapte *aren* achter de maaiers. En
het overkwam haar dat zij op een deel
van de akker van Boaz *terechtkwam*, die
uit het geslacht van Elimelech was.
4 En zie, Boaz kwam uit Bethlehem, en zei
tegen de maaiers: De HEERE zij met u! En
zij zeiden tegen hem: De HEERE zegene u!
5 Daarop zei Boaz tegen zijn knecht die
over de maaiers aangesteld was: Wie behoort deze jonge vrouw toe?
6 De knecht die over de maaiers aangesteld was, antwoordde en zei: Dat is de
Moabitische jonge vrouw die met Naomi
teruggekeerd is uit het land Moab.
7 Zij zei: Laat mij toch *aren* rapen en verzamelen tussen de schoven, achter de
maaiers. Zo is zij gekomen en zij is gebleven van vanmorgen af tot nu toe. Zij heeft
bijna niet binnen gezeten.
8 Toen zei Boaz tegen Ruth: U hebt het gehoord, nietwaar, mijn dochter? Ga niet op
een andere akker *aren* rapen. Ook moet
u hier niet weggaan, maar u moet dicht
bij de meisjes blijven *die voor* mij *werken*.
9 Uw ogen moeten op de akker *gericht*
zijn die zij aan het maaien zijn en u moet
achter hen aan gaan. Heb ik de knechten
niet geboden dat zij u niet aanraken? Als
u dorst hebt, mag u naar de *water*vaten
gaan en drinken van wat de knechten
zullen scheppen.
10 Toen wierp zij zich met het gezicht *ter aarde*, boog zich naar de grond en zei tegen hem: Waarom heb ik genade gevonden in uw ogen, dat u naar mij omziet,
terwijl ik een buitenlandse ben?
11 Boaz antwoordde en zei tegen haar:
Het is mij allemaal verteld, alles wat u na
de dood van uw man voor uw schoonmoeder gedaan hebt, en hoe u uw vader
en uw moeder en uw geboorteland hebt
verlaten en naar een volk bent gegaan dat
u voorheen[c] niet kende.
12 Moge de HEERE uw daad vergelden,
en moge uw loon volkomen zijn van de
HEERE, de God van Israël, onder Wiens
vleugels u gekomen bent om toevlucht te
nemen.
13 En zij zei: Laat mij genade vinden in uw
ogen, mijn heer, want u hebt mij getroost
en u hebt naar het hart van uw dienares
gesproken, hoewel ik niet ben als een van
uw dienaressen.
14 Toen het etenstijd was, zei Boaz tegen
haar: Kom er hier bij en eet van het brood
en doop uw stukje *brood* in de zure wijn.
Zo zat zij neer naast de maaiers, en hij
reikte haar geroosterd koren aan. En zij at
en werd verzadigd en hield nog over.
15 Toen zij opstond om *weer aren* te gaan
rapen, gebood Boaz zijn knechten: Laat
haar ook tussen de schoven rapen en val
haar niet lastig.
16 Ja, laat ook opzettelijk voor haar wat
vallen uit de bundels aren en laat het liggen, zodat zij het op kan rapen, en bestraf
haar niet.
17 Zo raapte zij *aren* op de akker tot de
avond. En wat zij geraapt had, klopte ze
uit. Het was ongeveer een efa[d] gerst.
18 En zij pakte het op en kwam in de stad.
Haar schoonmoeder zag wat zij geraapt
had. Ook haalde zij tevoorschijn wat zij
overgehouden had, toen ze genoeg gegeten had,[e] en gaf het haar.
19 Vervolgens zei haar schoonmoeder
tegen haar: Waar heb je vandaag *aren*
geraapt en waar heb je gewerkt? Moge
hij die naar je omgezien heeft, gezegend
worden. En zij vertelde haar schoonmoeder bij wie zij gewerkt had en zei: De
naam van de man bij wie ik vandaag gewerkt heb, is Boaz.
20 Toen zei Naomi tegen haar schoondochter: Moge hij, die zijn goedertierenheid niet onthouden heeft aan de levenden en aan de doden, gezegend worden
door de HEERE. Verder zei Naomi tegen

2:8-13

Gezien worden

Ruth voelt zich minder dan de anderen op het veld, maar Boaz overspoelt haar met zorg. Ruth ervaart dat als genade. Het troost haar dat er naar haar omgezien wordt. Boaz' houding heeft ongetwijfeld haar gevoel van onwaardigheid verminderd. Ruth zocht haar toevlucht bij God en werd gezegend door de gulheid van Boaz. Hoe kun jij vandaag Gods handen en voeten zijn in het omzien naar je naaste?

Een schuilplaats vinden bij God

In een wereld waarin honger en oorlogen heersen, waarin weduwen kwetsbaar zijn en het dagelijks leven hard is, kiest Ruth ervoor om haar zekerheden achter zich te laten. Ze stelt haar vertrouwen op de God van haar schoonmoeder Naomi en is bereid tot het eind met haar mee te gaan: alleen de dood zal mij van u scheiden! (1:17)
Boaz herkent haar als een vrouw van karakter die schuilt bij de God van Israël: 'Moge de HEERE uw daad vergelden, en moge uw loon volkomen zijn van de HEERE, de God van Israël, onder Wiens vleugels u gekomen bent om toevlucht te nemen' (2:12). Boaz vergelijkt Ruth met een weerloos vogeltje dat bescherming zoekt door te schuilen bij het moederdier. Deze beeldspraak over bescherming zoeken komen we ook in de Psalmen tegen: 'ik neem mijn toevlucht onder de schaduw van Uw vleugels' (57:2).
Het Hebreeuwse woord 'kanap' kan zowel vleugels betekenen als een deel van een kledingstuk. Ruth herinnert Boaz op subtiele wijze aan zijn woorden wanneer ze hem in Oosterse beeldspraak een huwelijksaanzoek doet: Spreid uw vleugel uit over uw dienstmaagd, want u bent de losser (3:9).

Vrouwen hebben vaak het gevoel dat ze sterk moeten zijn. Maar God geeft ons bescherming wanneer we dat nodig hebben: bij Hem hoeven we ons niet sterker voor te doen dan we zijn. We mogen naar Hem toe gaan om bij Hem te schuilen en achter ons laten wat geen bescherming kan bieden.

[b] **(2:1) een zeer vermogend man** - Letterlijk: een man, een held van vermogen. *Matt. 1:5

[c] **(2:11) voorheen** - Letterlijk: gisteren en eergisteren. [d] **(2:17)** Een efa is een korenmaat van vermoedelijk tussen de 20 en 45 liter. [e] **(2:18) toen ... had** - Letterlijk: van haar verzadiging.

2:19-22

Toekomst

Naomi dankt God. Na een lange tijd van verdriet en bitterheid, is ze eindelijk weer in staat om Zijn goedheid en genade te zien. Hij heeft haar niet verlaten! Naomi durft zich weer te richten op haar toekomst en op die van Ruth. Ook als je zicht op God soms verblind is, is Hij nog steeds aanwezig.

haar: Die man is nauw aan ons verwant, hij is een van onze lossers.
21 En Ruth, de Moabitische, zei: Bovendien heeft hij tegen mij gezegd: U moet dicht bij mijn knechten blijven, totdat zij met heel mijn oogst klaar zijn.
22 Naomi zei tegen haar schoondochter Ruth: Het is goed, mijn dochter, dat je met de meisjes *die voor* hem *werken* meegaat, zodat ze je op een andere akker niet lastigvallen.
23 Zo bleef zij dicht bij de meisjes van Boaz om *aren* te rapen, tot de gersteoogst en de tarweoogst voorbij waren. En zij bleef bij haar schoonmoeder.

Ruth en Boaz

3 En Naomi, haar schoonmoeder, zei tegen haar: Mijn dochter, zou ik geen plaats van rust voor je zoeken, waar het je goed zal gaan?
2 Welnu, is Boaz, bij wiens meisjes je geweest bent, geen bloedverwant van ons? Zie, hij gaat vannacht op de dorsvloer gerst wannen.
3 Was je dan en zalf je en doe je *beste* kleren aan en ga naar de dorsvloer, *maar zorg ervoor* dat je niet door de man wordt opgemerkt, voordat hij klaar is met eten en drinken.
4 En het zal gebeuren als hij gaat liggen, *zorg dan* dat je de plaats weet waar hij ligt. Ga er dan heen, sla de deken aan zijn voeteneind op en ga liggen. Dan zal hij je zelf vertellen wat je doen moet.
5 Zij zei tegen haar: Alles wat u zegt, zal ik doen.
6 Daarop ging zij naar de dorsvloer en deed overeenkomstig alles wat haar schoonmoeder haar geboden had.
7 Toen Boaz gegeten en gedronken had en zijn hart vrolijk was, kwam hij en ging liggen aan de rand van de *koren*hoop. Daarna kwam zij stilletjes, sloeg de deken aan zijn voeteneind op en ging liggen.
8 En het gebeurde midden in de nacht dat de man schrok en om zich heen greep. En zie, er lag een vrouw aan zijn voeteneind.
9 En hij zei: Wie bent u? En zij zei: Ik ben Ruth, uw dienares. Spreid uw vleugel over uw dienares uit, want u bent de losser.
10 En hij zei: Gezegend bent u door de HEERE, mijn dochter! U hebt *met* deze laatste *blijk van* goedertierenheid van u de eerste nog overtroffen, doordat u geen jongemannen nagelopen bent, geen arme en geen rijke.
11 En nu, mijn dochter, wees niet bevreesd. Alles wat u gezegd hebt, zal ik voor u doen, want ieder in de poort van mijn volk weet dat u een deugdelijke vrouw bent.
12 Nu dan, het is waar dat ik een losser ben, maar er is nog een losser, nauwer verwant dan ik.
13 Overnacht vannacht hier. Als het *morgen*ochtend gebeurt dat hij u lost, goed, laat hem lossen. Als hij echter niet genegen is u te lossen, dan zal ík u lossen, *zo waar* de HEERE leeft. Ga nu *maar* liggen tot de morgen.
14 Zo lag zij tot de morgen aan zijn voeteneinde. En zij stond op, voordat men elkaar kon herkennen, want hij zei: Het mag niet bekend worden dat er een vrouw op de dorsvloer gekomen is.
15 Verder zei hij: Geef de omslagdoek die u draagt, en houd hem *op*. En zij hield hem *op*. En hij mat zes *maten* gerst af en legde die op haar. Vervolgens ging hij de stad in.
16 Toen kwam zij bij haar schoonmoeder, en die zei: Wie ben je, mijn dochter? En zij vertelde haar alles wat de man voor haar gedaan had.
17 Verder zei zij: Deze zes maten gerst heeft hij mij gegeven, want hij zei *tegen mij*: Kom niet *met* lege *handen* bij uw schoonmoeder.
18 Toen zei *Naomi*: Ga *rustig* zitten, mijn dochter, tot je weet hoe de zaak uit zal vallen, want die man zal niet rusten, voordat hij vandaag *nog* deze zaak tot een einde heeft gebracht.

3:9

Vrijmoedig vragen

Ruth heeft een losser nodig, een familielid dat kan voorzien in haar noden. Midden in de nacht gaat ze naar Boaz en wanneer hij wakker schrikt, geeft ze vrijmoedig aan wat ze nodig heeft. We zijn niet alleen op aarde. In relaties kunnen we elkaar tot zegen zijn. Durf daarom te geven, maar ook te vragen. Vrijmoedig. God weet wat je nodig hebt. Hij plaatst soms mensen op je weg die in opdracht van Hem in je behoeften voorzien.

Naomi – Mara – Naomi

Naomi. Haar naam betekent 'liefelijkheid', 'mijn vreugde'.
Als er hongersnood in het land komt, gaat Naomi met haar man Elimelech en haar beide zonen Machlon en Chiljon naar Moab, een land dat onder de vloek van God ligt (Deut. 23:3-4).
Hoewel het gezin de hongersnood in Israël ontvlucht is, treft het leed hen ook in Moab. Al gauw sterft Elimelech. Naomi blijft achter met haar zonen. Die trouwen met Moabitische vrouwen, Ruth en Orpa – terwijl God verboden heeft om te trouwen met vrouwen van een ander volk (Deut. 7:3-4). De huwelijken blijven kinderloos en na ongeveer tien jaren sterven Machlon en Chiljon.
Dan hoort Naomi dat God weer naar Zijn volk heeft omgezien (Ruth 1:6). Ze keert samen met haar schoondochter Ruth terug naar Bethlehem.
Als zij in Bethlehem aankomen, herkennen de mensen Naomi bijna niet. Ze is bitter geworden: 'noem mij Mara, want de Almachtige heeft mij grote bitterheid aangedaan' (1:20).
God is voor haar niet meer de nabije God, maar Degene Die haar gestraft heeft voor de foute keuzes. Haar aanstaande schoonzoon ziet dat later anders als hij verwijst naar God als Degene bij Wie je veilig bent en bij Wie je kunt schuilen onder Zijn vleugels. Ook bij Naomi ontstaat dan weer ruimte: ze noemt God weer 'HEERE', de God van het verbond, Die zegen geeft (2:20).
Die zegen van God ervaart Naomi zelf ook opnieuw. Haar bitterheid verandert in blijdschap. Mara wordt weer Naomi wanneer zij haar kleinzoon Obed op schoot heeft. Hij zal de grootvader van koning David worden, en zo komt de geboorte van de Messias in zicht! Naomi heeft een plaats gekregen in Gods koninklijke plan.

3:18

Overgave

Naomi durft opnieuw te vertrouwen. Ze is overtuigd van Gods hand in de gebeurtenissen. Ze vertrouwt er op dat Boaz zijn door God ingestelde taak zal volbrengen. Daarom spoort ze Ruth aan om af te wachten. Niet machteloos, maar vol vertrouwen. Omdat ze weet Wie de gebeurtenissen leidt, kan ze zich overgeven. Soms moet je wachten op een oplossing en dat vergt geduld. Kun jij je overgeven aan Gods tijd en wijsheid?

Boaz trouwt met Ruth

4 Intussen ging Boaz naar de poort en
ging daar zitten. En zie, de losser over
wie Boaz gesproken had, kwam voorbij.
Toen zei hij: Kom *eens* hier *en* ga hier zit-
ten, u *daar*, hoe u ook heet. En hij kwam
daarheen en ging zitten.
2 En hij haalde tien mannen uit de oud-
sten van de stad, en zei: Gaat u hier zitten.
En zij gingen zitten.
3 Toen zei hij tegen de losser: Het stuk
land dat van onze broeder Elimelech was,
heeft Naomi, die uit het land Moab terug-
gekomen is, verkocht.
4 En ík heb gezegd: Ik zal het u ter ore
doen komen door te zeggen: Koop het, in
aanwezigheid van de inwoners en in aan-
wezigheid van de oudsten van mijn volk.
Als u het wilt lossen, los het. En als u het
niet wilt lossen, vertel het mij dan, zodat
ik het weet. Want er is niemand om het te
lossen, behalve u, en ik na u. Toen zei hij:
Ik zal het lossen.
5 Maar Boaz zei: Op de dag dat u het land
van de hand van Naomi koopt, koopt u
het ook van Ruth, de Moabitische, de
vrouw van de gestorvene, om de naam
van de gestorvene over zijn erfelijk bezit
in stand te houden.
6 Toen zei de losser: Ik kan het voor mij
niet lossen, anders zou ik mijn erfelijk
bezit te gronde richten. Neemt ú voor uw
rekening wat ik zou moeten lossen, want
ik kan *het* niet lossen.
7*Nu was het vroeger in Israël bij lossing
en bij ruil *de gewoonte* om de hele zaak
te bevestigen: iemand trok zijn schoen uit
en gaf die aan zijn naaste; en dit diende
als bewijs in Israël.
8 Dus zei de losser tegen Boaz: Koopt u
het voor uzelf. En hij trok zijn schoen uit.
9 Toen zei Boaz tegen de oudsten en heel
het volk: U bent vandaag getuigen dat ik
van de hand van Naomi alles gekocht heb
wat van Elimelech geweest is, en alles wat
van Chiljon en Machlon geweest is.
10 Daarbij neem[f] ik voor mijzelf Ruth, de
Moabitische, de vrouw van Machlon, tot
vrouw om de naam van de gestorvene
over zijn erfelijk bezit in stand te houden,
opdat de naam van de gestorvene niet zal
worden uitgewist onder zijn broeders en
in de poort van zijn *woon*plaats. U bent
vandaag getuigen.
11 En heel het volk dat in de poort was
en de oudsten zeiden: Wij zijn getuigen.
Moge de HEERE deze vrouw, die in uw
huis komt, maken als 2*Rachel en Lea, die
beiden het huis van Israël gebouwd heb-
ben. Doe krachtige daden in Efratha en
maak *uw* naam beroemd in Bethlehem.
12 En moge uw huis worden als het huis
van 3*Perez, die Tamar aan Juda baarde,
door het nageslacht dat de HEERE u uit
deze jonge vrouw geven zal.
13 Zo nam Boaz Ruth en zij werd hem tot
vrouw, en hij kwam bij haar. En de HEERE
gaf haar dat zij zwanger werd en een zoon
baarde.
14 Toen zeiden de vrouwen tegen Naomi:
Geloofd zij de HEERE, Die niet heeft nage-
laten om u vandaag een losser te geven.
Moge zijn naam beroemd worden in Is-
raël!
15 Hij zal er voor u zijn om u te verkwikken
en *u in* uw ouderdom te onderhouden.
Want uw schoondochter, die u liefheeft,
heeft hem gebaard, zij die beter voor u is
dan zeven zonen.
16 En Naomi nam het kind en zette het op
haar schoot. En zij werd zijn verzorgster.
17 En de buurvrouwen gaven hem een
naam. Zij zeiden: Bij Naomi is een zoon
geboren. En zij gaven hem de naam
Obed. Hij is de vader van Isaï, de vader
van David.
18 Dit nu zijn de afstammelingen van Pe-
rez: 4*Perez verwekte Hezron,
19 Hezron verwekte Ram, Ram verwekte
Amminadab,
20 Amminadab verwekte Nahesson,
Nahesson verwekte Salma,
21 Salma verwekte Boaz, Boaz verwekte
Obed,
22 Obed verwekte Isaï, en Isaï verwekte
David.

4:10

Gehoorzaamheid

Boaz aanvaart zijn plicht om Ruth te lossen in gehoorzaamheid aan God. Hij heeft daarbij het belang van Ruth en het voortbestaan van de naam van Machlon op het oog. Hij richt zich hierbij niet op zijn eigen eer. Zijn eerste nakomeling zal namelijk Machlons erfgenaam zijn. Gehoorzaamheid aan God kan tot grote zegen leiden. Zo kwam uit Boaz' nageslacht de Verlosser voort. Durf jij je eigen verlangens op te geven als dat nodig is om God te volgen?

4:13-17

Nieuw leven

Wanneer je vertrouwt op God, verandert niet alleen jouw eigen leven. Door jou heen worden ook anderen gezegend. Door Ruths leven heen brengt God herstel en nieuw leven. Zo brengt haar zoon Obed nieuwe levensvreugde in het leven van Naomi. Ook zal later blijken dat hij een voorvader is van Jezus. Daarmee krijgt het leven van Ruth een enorme betekenis en mag ze van invloed zijn op de hele mensheid.

*** (4:7)** Deut. 25:7 **[f] (4:10) neem** - Letterlijk: koop. **2* (4:11)** Gen. 29:32 enz.; 30:24-25; 35:17-18

3* (4:12) Gen. 38:29; 1 Kron. 2:4; Matt. 1:3 **4* (4:18)** 1 Kron. 2:5; Matt. 1:3

Bijbeltekst
In de Vrouwenbijbel is de complete bijbeltekst van de Herziene Statenvertaling opgenomen.

Relatie met God
In elk bijbelhoofdstuk wordt stilgestaan bij wat de tekst zegt over de relatie tussen God en jou.

Relatie met mensen
Bij elk hoofdstuk wordt de verbinding gelegd tussen de tekst en relaties tussen mensen.

Biografie
De biografieën over bekende en minder bekende vrouwelijke bijbelfiguren geven informatie over individuele vrouwen.

Inleiding
Ieder bijbelboek begint met een inleiding. Hierin staat informatie over de auteur, de inhoud en de context van het bijbelboek.

Themapagina
Na de inleiding volgt de themapagina. Daarin wordt een belangrijk onderwerp uit het bijbelboek toegelicht.

Meditatie
In korte overdenkingen krijgen teksten een praktische toepassing.

Kaarten
Bij verschillende vrouwen uit de Bijbel is een landkaart gemaakt waarop hun levensreis afgebeeld staat.

Encyclopedie
Alle vrouwen die in de Bijbel genoemd worden, staan in de encyclopedie vermeld.

Bijbelleesrooster

HET HEILIG EVANGELIE
NAAR DE BESCHRIJVING VAN

LUKAS

Inleiding

1 Aangezien velen ter hand genomen hebben een verslag op te stellen van de dingen die onder ons volkomen zekerheid hebben,
2 zoals zij die van het begin af ooggetuigen en dienaren van het Woord zijn geweest, aan ons overgeleverd hebben,
3 heeft het ook mij goedgedacht, na alles van voren af aan nauwkeurig onderzocht te hebben, *het* geordend voor u te beschrijven, hooggeachte Theofilus,
4 opdat u de zekerheid kent van de dingen waarin u onderwezen bent.

Aankondiging van de geboorte van Johannes de Doper

5 In de dagen van Herodes, de koning van Judea, was er een priester *van de afdeling van Abia, van wie de naam Zacharias was. En zijn vrouw behoorde tot de dochters van Aäron en haar naam *was* Elizabet.
6 Zij waren beiden rechtvaardig voor God en wandelden onberispelijk volgens alle geboden en verordeningen van de Heere.
7 En zij hadden geen kind, omdat Elizabet onvruchtbaar was en zij beiden op hoge leeftijd[a] gekomen waren.
8 Terwijl hij het priesterambt bediende voor God, toen het de beurt van zijn afdeling was, gebeurde het
9 dat hij, volgens de gewoonte van de priesterdienst, door loting werd aangewezen [2*]om de tempel van de Heere binnen te gaan en [3*]het reukoffer te brengen.

1:5-22
Twijfel
Twijfel jij ook weleens aan Gods belofte? Het overkomt Zacharias, een oprecht gelovig man, in dienst van de Heere. De boodschap van de engel gaat hem ver boven zijn pet, dat kan hij gewoon niet geloven … Nu wordt hem het zwijgen opgelegd, maar straks zingt hij Gods lof. Want God volvoert Zijn plan, of wij dat nu kunnen geloven of niet.

10 En heel de menigte van het volk was buiten aan het bidden op het uur van het reukoffer.
11 En er verscheen aan hem een engel van de Heere, die aan de rechter*zijde* van het reukofferaltaar stond.
12 En toen Zacharias *hem* zag, raakte hij in verwarring en vrees overviel hem.
13 Maar de engel zei tegen hem: Wees niet bevreesd, Zacharias, want uw gebed is verhoord en uw vrouw Elizabet zal u een zoon baren en [4*]u zult hem de naam Johannes geven.
14 En er zal blijdschap en vreugde voor u zijn en velen [5*]zullen zich over zijn geboorte verblijden,
15 want hij zal groot zijn voor de Heere. [6*]Geen wijn en geen sterkedrank zal hij drinken en hij zal al van de moederschoot af met de Heilige Geest vervuld worden,
16 en [7*]hij zal velen van de Israëlieten bekeren tot de Heere, hun God.

* **(1:5)** 1 Kron. 24:10 [a]**(1:7) op hoge leeftijd** - Letterlijk: ver op hun dagen; zie ook vers 18. [2*] **(2:9)** Hebr. 9:6
[3*] **(2:9)** Ex. 30:7; Lev. 16:17 [4*] **(2:13)** Vers 60 [5*] **(2:14)** Vers 58 [6*] **(2:15)** Richt. 13:4 [7*] **(2:16)** Mal. 4:6; Matt. 11:14

Elizabet

Elizabet is de dochter van een priester en ze is getrouwd met een priester. Haar leven staat dus in het teken van de tempeldienst. Ze is van kinds af aan al vertrouwd met het brengen van offers en met het nauwgezet uitvoeren van alle wetten en regels die de dienst aan God in die dagen kent. Elizabet wordt dan ook, samen met haar man, rechtvaardig en onberispelijk genoemd (1:6).
Toch kent zij niet alleen de vreugde van het leven met God. Ze is kinderloos, voor een vrouw in het Midden-Oosten een groot verdriet. Haar Zacharias zal geen opvolger krijgen die de dienst aan God zou kunnen voortzetten. Natuurlijk zullen andere Levitische families genoeg priesters aanleveren, maar toch, daar zal er geen bij zijn die 'Zacharias, zoon van Zacharias' zal heten.
Het is dan ook niet alleen de aanstaande vader van het kind die sprakeloos is vanwege het voorspelde wonder. Ook Elizabet zelf is met stomheid geslagen als Zacharias met het nieuws thuiskomt. In de vijf maanden waarin zij zich terugtrekt in haar huis is het stil, zonder gesprekken met Zacharias of de buurvrouw. In de stilte kunnen de aanstaande ouders zich voorbereiden. En in die stilte kan de Heilige Geest werken en Elizabet vervullen. Zo gaat dat als wij onze mond houden en de Heer de ruimte geven …
Elizabet herkent de moeder van haar Heere dan ook meteen. Het is de Heilige Geest die haar de gave van het geloof schenkt. Het geloof in de Redder van haar leven, die op dat moment nog niet eens geboren is.
Daarom kan Elizabet de druk van de familie weerstaan, die niet wil dat het kind een afwijkende naam krijgt. Ze weet hoe heilzaam het is om Gods wil te doen. Johannes betekent: God is genadig. Dat kan ze van harte beamen!

17 En hij [8*]zal voor Hem uitgaan in de geest en de kracht van Elia, [9*]om het hart van de vaderen te bekeren tot de kinderen en de ongehoorzamen tot de bedachtzaamheid van de rechtvaardigen, om voor de Heere een toegerust volk gereed te maken.

1:39-45
Ontmoeting
Een bijzondere ontmoeting: twee vrouwen, die in elkaar herkennen dat God in hen aan het werk is. Dan raken ze vol van de Geest. Een ontmoeting van dankzegging en lofprijzing. God staat centraal. Is het niet bijzonder? Ze zijn er helemaal vol van! Ken jij dat ook? Zijn er in jouw leven mensen met wie je je in God verbonden voelt? Lofprijzing mag je ook met je vriendinnen delen.

18 En Zacharias zei tegen de engel: Hoe zal ik dat weten? [10*]Want ik ben oud en mijn vrouw is op hoge leeftijd gekomen.
19 En de engel antwoordde en zei tegen hem: Ik ben Gabriël, die voor God sta, en ik ben uitgezonden om tot u te spreken en u deze dingen te verkondigen.
20 En zie, u zult zwijgen en niet kunnen spreken tot op de dag dat deze dingen gebeurd zijn, omdat u mijn woorden niet geloofd hebt, die vervuld zullen worden op hun tijd.
21 En het volk stond te wachten op Zacharias; en ze waren verwonderd dat hij zo lang in de tempel bleef.
22 Toen hij naar buiten kwam, kon hij niet

[8*] **(2:17)** Matt. 3:2; Mark. 9:12 [9*] **(2:17)** Mal. 4:6 [10*] **(2:18)** Gen. 17:17

De Vrouwenbijbel wordt uitgegeven door Royal Jongbloed

Over Royal Jongbloed

Royal Jongbloed is gevestigd in Heerenveen en bestaat uit een grafisch bedrijf (drukken en binden) en een uitgeversgroep (verschillende uitgeeffondsen van bijbels, boeken, magazines en onderwijsmethoden voor het christelijk onderwijs).
Royal Jongbloed kent de christelijke markt. De uitgeversgroep richt zich met haar brede aanbod van bijbelvertalingen op de diverse denominaties in christelijk Nederland. Sinds 2010 is Royal Jongbloed de uitgever van de Herziene Statenvertaling (HSV). In nauwe samenwerking met de christelijke achterban geeft zij daarnaast ook boeken, magazines en methoden uit die zich kenmerken door een eigentijdse christelijke identiteit.
Bij Royal Jongbloed worden jaarlijks honderdduizenden bijbels gemaakt voor binnen- en buitenland. Het bedrijf heeft zich ontwikkeld tot specialist op het gebied van het bedrukken van heel dun papier.

Meer uitgaven rondom de Herziene Statenvertaling

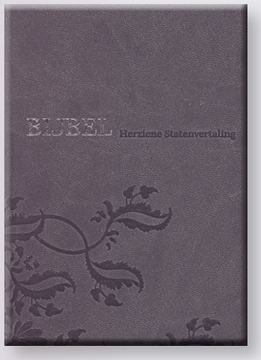

HSV-Limited edition zonder Psalmen
€35,00
ISBN 978-90-6539-390-6

Het paarse omslag van deze limited edition heeft schutbladen in een mooie bijpassende kleur.

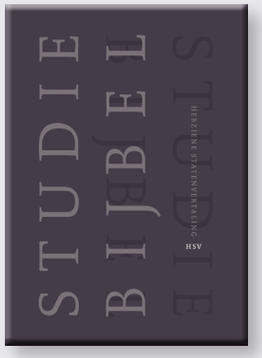

HSV-Studiebijbel

€79,95
ISBN 978-90-6539-374-6

De HSV-Studiebijbel bevat de complete tekst van de HSV, aangevuld met aantekeningen, inleidingen, kaartjes en artikelen.

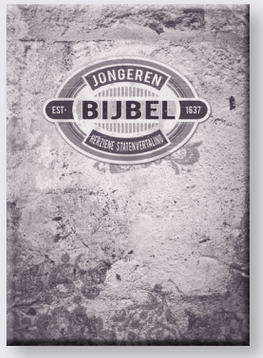

HSV-Jongerenbijbel

€54,50
ISBN 978-90-6539-373-9

Deze unieke uitgave bevat de complete bijbeltekst van de HSV, met daarbij heel veel extra's voor jongeren.

Ontroerend dichtbij

€14,95
ISBN 978-90-6539-398-2

Dit dagboek helpt vrouwen die midden in het leven staan – en druk zijn met werk, gezin en vrienden – om dagelijks met God te leven en iedere dag met Hem te wandelen. Iedere dagtekst geeft een concrete opdracht of bemoediging om te leren leven tot eer van God.

De Vrouwenbijbel

- verduidelijkt de betekenis van het Woord van God
- legt verbindingen tussen de Bijbel en het dagelijkse leven van vrouwen nu
- stelt de relatie met God centraal en geeft aandacht aan relaties van mensen onderling
- brengt (onbekende) bijbelse vrouwen voor het voetlicht
- geeft boeiende feiten

De Vrouwenbijbel bevat de complete Bijbel in de Herziene Statenvertaling. Meer dan 70 vrouwen hebben teksten geschreven die de Bijbel verder openleggen. De Vrouwenbijbel laat zien hoe bepaalde thema's aan de orde komen door de hele Bijbel heen en biedt meditaties, leeswijzers en een encyclopedie met alle vrouwen die in de Bijbel voorkomen.

ROYAL JONGBLOED